

Людмила ЗЕЛЕНЬКА,
методист початкової освіти
методичного кабінету відділу освіти
Конотопської міської ради Сумської обл.

Дискусійний клуб

"Початкова школа: проблеми, пошуки, здобутки"

8 років поспіль в м. Конотопі проводяться засідання дискусійного клубу заступників директорів з навчально-виховної роботи, які опікуються початковою освітою.

Засідання клубу проводяться чотири рази на рік у неформальній обстановці. Заступники директорів з навчально-виховної роботи обговорюють найактуальніші питання початкової школи, піднімають проблемні питання і визначають шляхи їх вирішення. Найголовніше – це діловий кінцевий результат з висновками і рекомендаціями.

Учасники: заступники директорів з навчально-виховної роботи, методисти методичного кабінету відділу освіти.

Мета. Ознайомлення з проблемами та здобутками початкової школи; пошук шляхів вирішення проблемних питань в організації навчально-виховного процесу початкової школи; підвищення культури спілкування; формування потреби в неперервній освіті, стимулювання самоосвітньої роботи заступників директорів з навчально-виховної роботи; об'єднання навчальних закладів міста навколо єдиної ідеї і формування системності в діяльності початкової школи.

Короткий тезаурус:

Клуб – це самодіяльне аматорське творче об'єднання, в якому його члени підвищують свою духовну культуру, формують вміння самостійно висловлювати власні думки, відстоювати свої принципи, інтереси та погляди.

Дискусія – дослідження, колективне обговорення проблемного питання, обмін думками, ідеями між кількома учасниками.

Мета дискусії – виявити відмінності в розумінні питання і в товариській суперечці встановити істину, прийти до спільної точки зору.

Завдання дискусії: поглибити знання слухачів з проблеми, що розглядається; виявити суперечливі питання; розвивати вміння аргументовано відстоювати свою точку зору, уважно й зважено вислуховувати думки опонентів; формувати й розширювати культуру обговорення дискусійних питань.

Головні правила ведення дискусії

1. Суперечка – по суті, пам'ятати, що головне в дискусії – аргументи, факти, логіка, доказовість.

2. Не давати виступам оцінку, не нав'язувати свою думку. Поважати погляди опонентів, прагнути до того, щоб перш ніж критикувати, добре їх зрозуміти.

3. Виявляти стриманість у суперечках, чітко формулювати власні думки.

4. Намагатися встановлювати істину, а не демонструвати своє красномовство.

5. Виявляти самокритичність, вміння з гідністю визнати недостатність своєї аргументації.

6. Пам'ятати, що завдання не в тому, щоб довести перевагу своєї ідеї, а щоб відкинути помилкові судження і переконання, визнати істину.

Методичні рекомендації щодо проведення дискусії

1. Визначити тему, зумовлену важливістю проблеми, практикою роботи навчального закладу.

2. Сформулювати мету дискусії, враховуючи склад та підготовленість учасників.

3. Скласти план підготовки та проведення дискусії.

4. Скласти список основної та допоміжної літератури і фактичного матеріалу з теми, що необхідно опрацювати до проведення дискусії.

5. Розробити систему запитань (основних, додаткових, які будуть використані в процесі дискусії).

6. Спрогнозувати позицію та реакцію опонентів.

7. Підготувати дидактичні матеріали для забезпечення ефективності дискусії.

8. Ознайомити учасників з ключовими питаннями дискусії, списком літератури, правилами проведення дискусії.

Тренер дискусії повинен:

1. Ставити запитання, на які може відповісти кожний учасник групи, трансформувати загальні запитання в індивідуальні, поставити запитання перед групою.

2. Заохочувати учасників дискусії до обміну думками між собою, а не дискутувати за схемою "ведучий–учасник".

3. Подавати проблемні ідеї, потім стежити за ходом їх реалізації.

4. Періодично підбивати проміжні результати, зосереджувати увагу на основних положеннях, утримувати дискусію на правильному шляху.

5. Звертати особливу увагу на той момент, коли висловлюються суперечливі думки.

6. У кінці дискусії зробити ефективне узагальнення, належні висновки, відмітити всі ідеї групи.

Засідання дискусійного клубу

"Початкова школа: проблеми, пошуки, здобутки"

Тема. Упровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти. Готовність та здатність учителя

до впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти: аналіз недоліків та проблем, пошук шляхів їх розв'язання.

М е т а. Поглибити знання заступників директорів з навчально-виховної роботи про нові Державні стандарти початкової загальної освіти; надання необхідних умінь та навичок для здійснення професійної діяльності; формувати потребу в неперервній освіті, стимулювати до самоосвітньої роботи заступників директорів з навчально-виховної роботи; ознайомити з проблемами та здобутками початкової школи з даного питання; обговорити шляхи вирішення проблемних питань в організації навчально-виховного процесу початкової школи; підвищувати культуру спілкування заступників директорів.

План підготовки та проведення дискусії

1. Визначення теми дискусії, зумовленої важливістю проблеми.
2. Повідомлення теми дискусії всім заступникам директорів з навчально-виховної роботи, котрі відповідають за початкову школу.
3. Підготовка списку основної і допоміжної літератури, фактичного матеріалу з даної теми.
4. Розробка системи запитань (основних, додаткових, коригуючих), які будуть використані в процесі дискусії.
5. Підготовка дидактичних матеріалів для забезпечення ефективності дискусії.
6. Ознайомлення учасників з ключовими питаннями дискусії, списком літератури, правилами проведення дискусії.

Запитання для обговорення

I. Підготовка вчителя до впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти.

1. Чи всі вчителі 1-х класів були готові до впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти на початку навчального року? У чому виникали труднощі в педагогів? Яких знань їм не вистачало? Чи не було страху в учителів? Чи впевнені вони були в своїх діях, знаннях на початку навчального року? Чи всі вчителі підготували папки з матеріалами по підготовці до набору 1-го класу?
2. Які заходи щодо вивчення нової редакції Державних стандартів початкової загальної освіти у вашому закладі та на рівні міста були найефективнішими?
3. Чи виконано план заходів по впровадженню нових Державних стандартів початкової загальної освіти у вашому закладі? Які заходи, на вашу думку, є найефективнішими?
4. Чи виконано план спільних дій між дошкільним навчальним закладом і початковою школою на 2012/2013 н.р. у ваших закладах?
5. Чи цікавилися вихователі ДНЗ новими навчальними програмами для початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів з метою застереження освіти дітей дошкільного віку за програмою 1-х класів?
6. Чи ознайомлені ви і ваші вчителі початкових класів з Програмою розвитку дітей старшого дошкільного

віку "Впевнений старт"? Що зроблено з цього питання у вашому закладі?

7. Які заходи ви плануєте з учителями щодо підготовки до роботи у 2-му класі в вашому закладі?
8. Які заходи ви рекомендували б для проведення на міському рівні?

II. Особливості реалізації Державного стандарту початкової загальної освіти за новими підручниками.

1. Чи погоджуєтеся ви з думкою, що якісний підручник – запорука успішного навчання учнів?
2. Нові підручники – за і проти.
3. Чи не перевантажені учні 1-х класів, які навчаються за новими програмами, підручниками?
4. Чи ознайомлені вчителі з підручниками для 2-го класу?
5. Чи цікавляться вчителі 4-х класів, які працюватимуть з першокласниками з 1 вересня, змістом підручників для 1-го класу?
6. Чи згодні ви з думкою про те, що використання комп'ютера в початковій школі – це ще одна можливість стимулювання пізнавальної активності учнів?

III. Учитель-учні.

1. Підготовка дітей до школи.
2. Навчання в школі: яким хочуть бачити його батьки і вчителі.
Довіра батьків вчителеві.
3. Формування позитивного ставлення до навчання.
4. Стимулювання навчальної діяльності.
5. Теорія і практика успіху.

Т е м а. Найкраща класна кімната початкових класів.

М е т а. Поглибити знання заступників директорів з навчально-виховної роботи про стан готовності кабінетів початкових класів до реалізації завдань відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти; сформулювати необхідні уміння та навички для здійснення якісної підготовки до міського огляду-конкурсу; стимулювати діяльність адміністрації закладів щодо організації конкурсу; ознайомити з проблемами та здобутками початкової школи з даного питання; обговорити шляхи вирішення проблемних питань по створенню сучасної науково-методичної бази; підвищувати культуру ділового спілкування заступників директорів.

Запитання для обговорення

I. Вимоги до сучасної класної кімнати початкових класів.

1. Робоче місце вчителя.
2. Робоче місце учня.
3. Естетика навчальної кімнати.

II. Завдання і роль учителя у створенні й розвитку науково-методичної бази класної кімнати.

1. Відбір і використання друкованої продукції.
2. Розробка і створення власних дидактичних матеріалів та наочності.

III. Вимоги до ведення паспорта класної кімнати початкових класів.

Рекомендації щодо його оформлення відповідно до функціонального призначення, наявного обладнання,

приладів, технічних засобів навчання, наочності, підручників, методичних посібників, дидактичних матеріалів.

IV. Основні критерії оцінки роботи щодо оформлення класних кімнат початкових класів.

1. Наявність таблички з позначкою класу, паспорта кабінету (2 бали).

2. Наявність навчального обладнання, пронумерованого і надписаного, що зберігається у ящиках з прикріпленими етикетками за розділами програми і класами (5 балів).

3. Наявність перспективного плану роботи кабінету (2 бали).

4. Державна символіка (2 бали).

5. Наявність якісно оформлених стендів "Куточок класу", "Куточок читача" зі списком рекомендованої літератури для роботи з дитячою книжкою (який змінюють перед кожним уроком), результатами перевірки навички читання, нормами темпу читання для даного класу, відзначенням кращих читачів, "Куточок розвитку логічного мислення школяра", "Календар погоди" та ефективність їх використання (5 балів):

– кількість словників, довідників, відсоток забезпечення (від кількості учнів) (4 бали);

– кількість навчально-методичної літератури, відсоток забезпечення (4 бали);

– фахові журнали (кількість) (5 балів);

– наявність сучасного технічного обладнання, медіатеки (5 балів);

– матеріали по роботі з творчо обдарованими учнями (методичні зразки творчих завдань, паспорти обдарованих дітей) (3 бали);

6. Наявність ігрових кімнат (ігрових зон) для першокласників (5 балів).

7. Дидактичне забезпечення виконання програми:

– наявність таблиць з предметів (5 балів);

– роздатковий матеріал (7 балів);

– комплекти "Пори року", "Портрети письменників" (5 балів).

8. Повнота створення робочого місця учнів (5 балів).

9. Загальна естетичність оформлення кабінету (5 балів).

10. Санітарно-гігієнічні умови (5 балів).

11. Озеленення кабінету. Наявність підписів на квітах (5 балів).

12. Стан меблів (3 бали).

V. План роботи щодо використання класної кімнати на поточний навчальний рік та перспективний план по удосконаленню кабінету на наступний рік.

Тема. Наступність та перспективність у роботі дошкільного навчального закладу та школи як запорука якісної освіти.

Мета. Поглибити знання заступників директорів з навчально-виховної роботи про забезпечення наступності та перспективності в роботі дошкільного навчаль-

ного закладу та школи; сформувати необхідні уміння та навички для здійснення контролю за роботою по забезпеченню наступності між рівнями освіти; стимулювати діяльність адміністрації закладів щодо забезпечення наступності в роботі дошкільного навчального закладу та школи; ознайомити з проблемами та здобутками початкової школи з даного питання; обговорити шляхи вирішення проблемних питань по забезпеченню наступності в роботі дошкільного навчального закладу та школи; підвищувати культуру ділового спілкування заступників директорів.

Запитання для обговорення

I. Проблеми наступності та перспективності в навчанні та вихованні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в системі сучасної безперервної освіти.

II. Підготовка до школи в дитячому закладі: проблеми й перспективи.

Науково-теоретичні засади Державної базової програми розвитку дітей дошкільного віку "Я у Світі", особливості її змісту та структурування.

III. Робота з дітьми дошкільного віку по підготовці до школи, котрі не відвідують дошкільний навчальний заклад.

Використання програми розвитку дітей старшого дошкільного віку "Впевнений старт" у підготовці до школи.

IV. Спільна робота школи, ДНЗ та батьків у підготовці до школи майбутніх першокласників.

V. Забезпечення організації навчання в початковій школі.

1. Прийом дітей до 1-го класу загальноосвітніх навчальних закладів.

2. Організація навчання першокласників у відокремленій початковій школі.

3. Організація навчально-виховного процесу в 1-му класі.

4. Створення сприятливого середовища для адаптації дитини до навчання та її гармонійного розвитку.

VI. Готовність дітей до шкільного навчання.

Основні компоненти готовності дитини до школи.

1. Мотиваційна.

2. Емоційно-вольова.

3. Інтелектуальна.

4. Комунікативна.

VII. Діагностика готовності дошкільника до вступу в 1-й клас.

VIII. Гра "Так чи ні?" з використанням сигнальних карток з метою визначення пріоритетних напрямів роботи ДНЗ з питання наступності між ДНЗ та школою й покращення адаптації дитини 6-ти років у 1-му класі.

IX. Батьківські збори для батьків майбутніх першокласників.

X. Поради батькам майбутніх першокласників.

